

СЛУЖБЕН ЛИСТ

НА ФЕДЕРАТИВНА

ДНА РЕП

Skopje

ЮСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ излегува по потреба, во српско, хрватско, словенечко и македонско издание. — Огласи по тарифата. — Текушта сметка при Народната банка на ФНРЈ за претплата и одделни изданија бр. 1032-Т-220, за огласи 1032-Т-221.

Срп

БЕЛГРАД

БРОЈ 25

ГОД. XI

Цена на овој број е 30.— дин. — Претплата за 1955 година изнесува 1200.— дин., а за странство 1700.— динари. — Редакција: Улица Краљевиќа Марка бр. 9 — Телефони: Редакција 28-838, Администрација 26-276, Продажно одделение 22-619, Тел. централа 28-010.

264.

Врз основа на одделот II од Одлуката за потврда на уредбите од Сојузниот извршен совет и за натамошната работа на приготвување закони за стопанскиот систем („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 8/54), Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА УРЕДБАТА ЗА НАДВОРЕШНОТРГОВСКОТО ПОСЛУВАЊЕ

Во Уредбата за надворешнотрговското послување („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 54/53, 16/54 и 20/54) се вршат измени и дополненија, така што нејзиниот пречистен текст да гласи:

УРЕДБА

за надворешнотрговското работење

I. Основни одредби

Член 1

Со надворешнотрговско работење можат да се занимаваат домашните стопански организации што се запишани во надворешнотрговскиот регистар на стопанските организации.

Стопанските организации можат да се занимаваат само со оние видови надворешнотрговски работи за кои се запишани во надворешнотрговскиот регистар.

Член 2

Како надворешнотрговски работи во смисла на оваа уредба се сметаат: вршењето на извоз и увоз на стоки, застапување странски фирми, меѓународна шведиција, меѓународен транспорт на стоки (патеи, речен, поморски, воздушен) меѓународнотрговско посредување, контрола на квалитетот на стоките па договор, изведба на инвестициони работи во странство, туристички работи со странство и вршење други услуги во прометот на стоките со странство.

Како инвестициони работи во странство во смисла на претходниот став се сметаат: градежните работи, работи на изградба проекти за градење објекти во странство и надзор над изведбата на работите во странство по сопствен или туѓ проект — ако проектот презема обврски спрема странскиот договорач, уградување постројки во инвестиционите објекти во странство сврзано со испорака на постројки, монтажа и демонтиражи во странство, геолошки, консолидациони и други слични работи во странство, како и ваѓање потонати објекти и товари во странски води.

Член 3

Запишувањето на стопанските организации во надворешнотрговскиот регистар се врши врз основа на решенија од Управата за надворешна трговија.

Член 4

Надворешнотрговскиот регистар го води Управата за надворешна трговија.

Надворешнотрговскиот регистар е јавен.

II. Запишување во надворешнотрговскиот регистар

Член 5

За запишување во надворешнотрговскиот регистар стопанската организација мора да ги исполнува следниве услови:

1) надворешнотрговските работи кои стопанската организација има намерение да ги врши и' одговараат на стопанската дејност што е предмет на нејзиното работење;

2) во поглед на организацијата, снабденоста со технички средства и со уреди осигуруваат трајно и редовно вршење на надворешнотрговското работење што му одговара на карактерот и квалитетот на производите;

3) раководните службеници што работат на надворешнотрговските работи да имаат стручни квалификации за вршење на тие работи и потребна пракса, како и да располагаат со други стручни кадрови потребни за вршење на комерцијални, технички, финансиско-девизни и правни работи;

4) кредитно да е способна;

5) во својот резервен фонд постојано да има на располагање средства до определен износ;

6) да положила при Народната банка на ФНРЈ од своите средства на самостојно располагање, односно од средствата што за таа цел и' ги ставил на располагање оснивачот, определен износ на име кауција за вршење надворешнотрговски работи;

7) да ги исполнува условите предвидени со одделни прописи за поодделни надворешнотрговски струки.

Стручните квалификации на службениците од точ. 3 ги определува Сојузната надворешнотрговска комора во согласност со Управата за надворешна трговија.

Висината на износите од точ. 5 и 6 за поодделни видови надворешнотрговски работи ја определува Сојузниот извршен совет по предлог од Сојузната надворешнотрговска комора. За работите на извоз и увоз што ги вршат трговските претпријатија, заедниците и задругите оние износи се определуваат по поодделни надворешнотрговски струки.

Сојузниот извршен совет може, по предлог од Управата за надворешна трговија, да промени и други одделни услови за вршење определени надворешнотрговски работи или за вршење надворешнотрговски работи на определени подрачја.

Член 6

Со молбата за запишување во надворешнотрговскиот регистар стопанската организација мора да приложи:

1. извод од регистарот на окружниот стопански суд во кој е запишана;

2. мислење од републичкиот државен секретаријат за работи на народното стопанство и на Сојузната надворешнотрговска комора во поглед на условите од точ. 2 и 3 на претходниот член;

3. уверение од Народната банка на ФНРЈ за кредитната способност;

4. потврда од Народната банка на ФНРЈ дека има определен износ во својот резервен фонд;

5. потврда од Народната банка на ФНРЈ дека положила на име кауција определен износ;

6. потврда дека ги исполнува условите предвидени со одделни прописи за поодделни надворешно-трговски структури, што ја издава органот определен со тие прописи.

Шокрај тоа стопанската организација е должна да поднесе мислење од Сојузната надворешно-трговска комора, а заедниците на производителните организации и мислење од соодветната сојузна комора на производителите, за економската оправданост на вршењето на односните надворешнотрговски работи. Ова мислење го издава комората врз основа на заклучокот од пленумот на стручната секција односно на заклучокот на управниот одбор на секцијата, донесен со овластение од пленумот на секцијата или стручното здружение, ако во комората не постои секција за односната гранка. Управата за надворешна трговија може да бара мислење од соодветната сојузна комора на производителите за економската оправданост за вршење надворешнотрговски работи и за други стопански организации.

Член 7

Управата за надворешна трговија ќе изврши запишување во надворешнотрговскиот регистар ако стопанската организација со документите од чл. 6 ст. 1 докажала дека ги исполнува условите од чл. 5 на оваа уредба.

Управата за надворешна трговија може да го одбие запишувањето на стопанската организација што ги поднесла документите за исполнување на условите од чл. 6 ст. 1 на оваа уредба ако најде дека не постои економска оправданост стопанската организација да врши надворешнотрговски работи чиешто запишување се бара.

Член 8

При запишувањето на производните организации за вршење работи на извоз на артикли од сопствено производство, Управата за надворешна трговија не ја цени економската оправданост за запишување, туку е должна таквото запишување да го изврши ако производителната организација ги исполнува другите услови од чл. 5 ст. 1 на оваа уредба.

Управата за надворешна трговија може да го одбие запишувањето на производителната организација за вршење работи на увоз само ако установи дека количините и видовите стоки што и се потребни на стопанската организација од увозот не го правдаат нејзиното самостојно истапување на странски пазар.

Член 9

Установите со самостојно финансирање што се занимаваат со производство и промет на стоки можат да бидат запишани во надворешнотрговскиот регистар ако ги исполнуваат условите од чл. 5 на оваа уредба и ако постои економска оправданост самостојно да вршат определени надворешнотрговски работи.

Член 10

Во надворешнотрговскиот регистар можат да се запишат и извозни, увозни или извозно-увозни заедници што ги осниваат производителните организации и задруги со цел на вршење работи на извоз и увоз на стоки, како и заедниците на претпријатијата за вршење инвестициони работи во странство.

За запишување на заедниците за вршење работи на извоз и увоз во надворешнотрговскиот регистар, како и за нивно работење, важат одредбите што се применуваат на трговските претпријатија. Со исклучок, заедниците се запишуваат во надворешнотрговскиот регистар пред нивното запишување во регистарот кај окружниот стопански суд.

Член 11

Управата за надворешна трговија ќе го одложи запишувањето во надворешнотрговскиот регистар ако стопанската организација има иста или слична фирма со стопанска организација што е веќе запишана во регистарот, така што поради тоа може да стане забуна во работењето со странство.

Во таков случај Управата за надворешна трговија ќе ја повика стопанската организација што бара запишување претходно со спор кај окружниот стопански суд да го расправи своето право на предимство на фирма (чл. 48 од Уредбата за оснивање претпријатија и дуќани).

Член 12

Надворешнотрговскиот регистар содржи следни податоци:

- 1) фирма (име) и седиште на стопанската организација;
- 2) вид на надворешнотрговските работи што ќе ги врши стопанската организација;
- 3) начин за вршење на надворешнотрговските работи (во свое име и за своја сметка, во свое име и за сметка на комитентот или во име и за сметка на комитентот);
- 4) деловни и погонски единици во странство и видови работи што вршат;
- 5) имиња на лицата што се овластени да ја потпишуваат фирмата по надворешнотрговските работи.

Со надворешнотрговскиот регистар се води збирка на исправи, која ги содржи документите врз основа на кои е извршено запишувањето во регистарот.

Член 13

Стопанските организации се должни секоја измена на податоците внесени во надворешнотрговскиот регистар да и ја пријават на Управата за надворешна трговија во рок од 15 дена по станувањето на измената.

Со пријавата за запишување на измената се приложува и исправата врз основа на која станала измената.

Член 14

По извршената регистрација Управата за надворешна трговија и издава на стопанската организација уверение за извршеното запишување во надворешнотрговскиот регистар.

Член 15

Секое запишување во надворешнотрговскиот регистар се објавува во „Службениот лист на ФНРЈ“. Објавувањето го врши Управата за надворешна трговија за сметка на стопанската организација.

Член 16

Против решението на Управата за надворешна трговија со кое се одбива запишувањето, стопанската организација има право на жалба до Сојузниот извршен совет во рок од 15 дена по приемот на решението.

III. Одделни одредби за работењето

Член 17

Стопанските организации што се запишани во надворешнотрговскиот регистар за вршење определени надворешнотрговски работи, можат на целата територија на Југославија да осниваат свои деловни единици за вршење надворешнотрговски работи за кои се запишани во надворешнотрговскиот регистар.

Поблиски прописи за примена на одредбите од претходниот став донесува, по потреба, сојузниот Државен секретар за работи на народното стопанство.

Член 18

Стопанските организации што се запишани во надворешнотрговскиот регистар не можат на работните места на кои се вршат надворешнотрговски работи да земаат на работа лица што биле осудени за кривичните дела:

- 1) против народот и државата (главата десета од Кривичниот законик);
- 2) против народното стопанство, освен за делата од чл. 219, 220, 230, 236—241 и 243—248 од Кривичниот законик (главата деветнаеста на Кривичниот законик);
- 3) против општествениот и приватниот имаат, со исклучок за делата од чл. 256, 257 и 264 од Кри-

вичниот законик (глава дваесетта од Кривичниот законик);

4) против службената должност (главата дваесет и четврта од Кривичниот законик).

Одредбите од претходниот став не се однесуваат до лицата што биле условно казнети или осудени на парична казна помала од 40.000 динари.

Лицата од ст. 1 не можат да бидат земен на работа на работни места на кои се вршат надворешнотрговски работи, до нивната рехабилитација или додека не ќе настани некој друг случај кој според прописите што важат има дејство на рехабилитација.

Стопанските организации што се запишани во надворешнотрговскиот регистар не можат на работните места на кои се вршат надворешнотрговски работи да земаат на работа ни лица што биле осудени на парична казна поголема од 40.000 динари за стопански престап врз основа на прописите за девизиото и надворешнотрговското работење.

Лицата од претходниот став не можат да бидат земен на работа на надворешнотрговски работи три години, сметајќи од денот на извршувањето на казната.

Член 19

Стопанските организации што вршат надворешнотрговски дејствија должни се да водат одделен контролник на склучените дејствија со странство.

Управата за надворешна трговија пропишува кои податоци ќе се внесуваат во контролникот, како и начин за водење на контролникот.

Член 20

Управата за надворешна трговија може да определи стопанските организации да се должни да водат одделни книги за своето надворешнотрговско работење.

IV. Извоз и увоз

Член 21

Секоја стопанска организација што е запишана во надворешнотрговскиот регистар за вршење работи на извоз и увоз може без одделна дозвола да врши извоз и увоз на артиклите за кои е запишана во регистарот.

Член 22

Производните организации што се запишани во надворешнотрговскиот регистар за вршење работи на извоз на стоки што производат, можат да вршат работи на извоз на стоките што ги производат и работи на увоз на репродукциони материјали и опрема што се потребни за сопствено производство, а за кои се регистрирани според општите прописи. Во случај на сомнение кои стоки влегуваат во репродукционите материјали и опрема, објаснение дава сојузната комора на производителите.

Производната организација што е запишана во надворешнотрговскиот регистар, може врз основа на договор со друга производна организација, а за сметка на таа организација, да врши извоз на стоки кои го дополнуваат асортиманот на нејзините стоки и извоз на други сродни стоки. Во случај на сомнение кои стоки се сметаат како дополнение на асортиманот или како сродни стоки, објасненија даваат сподобено Сојузната надворешнотрговска комора и соодветната комора на производителите.

Производната организација запишана во надворешнотрговскиот регистар може при купување во странство основни сировини за сопствени потреби, да увезе такви сировини и за друга истовидна стопанска организација. Ваквиот увоз се врши врз основа на договорот што го одобрува Управата за надворешна трговија.

Член 23

Трговските претпријатија, задругите и заедниците можат да вршат работи на извозот и увозот во оние надворешнотрговски струки за кои ги исполнуваат пропишаните услови и за кои се упишани во надворешнотрговскиот регистар.

Надворешнотрговските струки, како и артиклите што ги снабда поодделна надворешнотрговска струка, ги определува Сојузната надворешнотрговска комора со согласност од Управата за надворешна трговија.

Член 24

Заслужниците на претпријатијата за вршење работи на извоз и увоз можат да вршат извоз и увоз на стоки само за сметка на членовите на заедницата.

Член 25

Претпријатието што е запишано во надворешнотрговскиот регистар за вршење работи на извоз и увоз на опојни дроги, мора овие работи да ги врши сообразно одредбите од меѓународните конвенции што ги ратификува Федеративна Народна Република Југославија.

Претпријатието од претходниот став е должно за секоја склучена работа да прибави и одделно одобрение од Управата за надворешна трговија.

Член 26

Управата за надворешна трговија може на стопанските организации да им издаде одделно одобрение за извршување на едно или повеќе дејствија на меѓународно трговско посредување.

Одобрението од претходниот став мора да се прибави пред склучувањето на дејствието.

Член 27

На производна организација што не е запишана во надворешнотрговскиот регистар за вршење работи на извоз и увоз Управата за надворешна трговија може да ѝ издаде одделно одобрение за извршување на поединечен извоз на стоки од сопственото производство или поединечен увоз на стоки за сопственото производство, и тоа само на репродукциони материјали и опрема.

Одобрението од претходниот став мора да се прибави пред склучувањето на дејствието.

Член 28

Увоз на стоки (на опрема, материјали и други производи) за сопствени потреби, како и извоз на стоки од сопственото производство, можат да вршат и општествените организации и установи со одделно одобрение од Управата за надворешна трговија.

Член 29

Управата за надворешна трговија може на претпријатието кое во рамките на надворешнотрговските струки за кои е запишано во надворешнотрговскиот регистар врши увоз на комплетни уреди и постројки, да му издаде одделно одобрение за вршење на увоз и на оние стоки што не се опфатени со надворешнотрговските струки за кои претпријатието е запишано во надворешнотрговскиот регистар.

Со барањето за издавање на одобрението од претходниот став претпријатието е должно да поднесе мислење од Сојузната надворешнотрговска комора и од Сојузната индустриска комора.

Член 30

Склучување компензациони работи се регулира со одделни сојузни прописи на Сојузниот извршен совет.

Член 31

Сојузната надворешнотрговска комора може за поодделни производи предопределени за извоз за кои не се пропишани југословенски стандарди, да определи минимален квалитет, како и начин за пакување на стоките предопределени за извоз.

Член 32

Сојузниот извршен совет може да определи за поодделни производи нивниот извоз и увоз да се врши преку јавно наадавање.

Член 33

Сојузната надворешнотрговска комора ќе определи кои производи наменети за извоз мораат да бидат снабдени со ознака за квалитетот и потеклото на стоките наменети за извоз.

Член 34

За да се оствари определена економска политика предвидена со сојузниот стопански план, Сојузниот извршен совет може:

- 1) да определи потполна или деломична забрана на извоз односно увоз на поодделни производи или да определи одделни услови за извоз односно увоз на поодделни производи;
- 2) да ја определува количината или висината на вредноста на поодделни производи што се должни определени претпријатија да ги извезат, како и рокот до кој извозот мора да се изврши;
- 3) да презема и други мерки со цел за регулирање и контрола на стоковниот промет со странство.

V. Засталување странски фирми

Член 35

Како работи на застапништво на странски фирми се смета:

- 1) вршењето од името и за сметка на странска фирма работи што му претходат на склучувањето на договорот за купувачка или продажба на стоки или договорот за услуга, како и работи што се однесуваат до извршувањето на тие договори (посредување);
- 2) вршењето од името и за сметка на странска фирма работи на посредување со право на склучување договор за купувачка или продажба на стоки или договор за вршење услуги (трговско застапништво);
- 3) вршењето на работи на трговско застапништво со вршење сервисна служба, технички и други услуги (трговско-техничко застапништво);
- 4) продажбата на стоки што од странска фирма се доверени во консигнација (консигнациони складишта).

Член 36

Стопанските организации што се запишани во надворешнотрговскиот регистар за вршење работи на застапување странски фирми мораат со секоја странска фирма да склучат договор за застапништво односно консигнација. Овој договор го одобрува Управата за надворешна трговија.

Стопанските организации од претходниот став можат и без одобрен договор да вршат поодделни работи на застапништво за странска фирма со која водат преговори за склучување договор за застапништво, ако водењето на договорите и' го пријават на Управата за надворешна трговија и ако Управата за надворешна трговија го одобри вршењето на работите на застапништвото на овој начин. Работите на застапништвото во вакви случаи можат да се вршат најмногу шест месеци, сметајќи од денот на поднесувањето на пријавата.

Член 37

Стопанските организации што се запишани во надворешнотрговскиот регистар за вршење застапнички работи, можат да вршат увоз на стоки што им се доверени од страна на застапуваната странска фирма во консигнација (за склад) заради продажба, и без одделно запишување во надворешнотрговскиот регистар за вршење работи на увоз, ако склучениот договор за консигнација (застапништво) е одобрен од Управата за надворешна трговија.

Член 38

Договорот со кој домашна стопанска организација и' доверува вршење работи на застапништво или консигнација на некоја странска фирма, подлежува на одобрување од Управата за надворешна трговија.

VI. Бришење од надворешнотрговскиот регистар

Член 39

Стопанската организација може да биде бришана од надворешнотрговскиот регистар врз основа на пресуда од судот на честа на Сојузната надворешнотрговска комора или пресуда на надлежниот стопански суд.

Член 40

Судот на честа на Сојузната надворешнотрговска комора со своја пресуда ќе определи бришење на стопанска организација од надворешнотрговскиот регистар ако за стопанската организација утврди:

- 1) дека повеќе не исполнува некој од условите пропишани за запишување во надворешнотрговскиот регистар;
- 2) дека врши надворешно трговски работи за чиешто вршење не е запишана во надворешно трговскиот регистар;
- 3) дека нелојално истапува во своето работење (нелојален натпревар);
- 4) дека со својата постапка — работење и' сторила штета на општествената заедница или на угледот на земјава во странство;
- 5) дека не се придржува кон задолжителните заклучоци и договори постигнати во рамките на Сојузната надворешнотрговска комора, донесени врз основа на нејзините статuti.

Во полесни случаи од претходниот став судот на честа може, наместо бришење од надворешнотрговскиот регистар, да изрекне времено бришење или трајна односно времена забрана да се вршат поодделни надворешнотрговски работи или да се врши извоз и увоз во поодделни надворешнотрговски струки односно на поодделни артикли, или да забрани извоз односно увоз за поодделни подрачја (пазари).

Член 41

Тужба до судот на честа за бришење на стопанска организација од надворешнотрговскиот регистар можат да подадат: Управата за надворешна трговија и другите заинтересирани државни органи, коморите, како и секоја стопанска организација.

Член 42

При донесувањето на решението судот на честа е должен да се придржува за одредбите од законот и за другите прописи, узанси и трговски обичаи, како и за решенијата на органите на комората со кои се установуваат правилата за надворешнотрговското работење.

Член 43

Против пресудата од судот на честа стопанската организација може да му подаде жалба на Ерховниот стопански суд во рок од 15 дена по приемот на пресудата.

Член 44

Врз основа на правосилната пресуда од судот на честа Управата за надворешна трговија ќе изврши бришење на стопанската организација од надворешнотрговскиот регистар.

Управата за надворешна трговија во особено тешки случаи на повреди од чл. 40, ако поради натамошното работење на стопанската организација би можела да настани позначителна штета за општествената заедница, може на стопанската организација против која е поднесена тужба за бришење од надворешнотрговскиот регистар да и' забрани вршење на надворешнотрговско работење до донесувањето на правосилна пресуда од судот на честа.

Член 45

Во пресудата со која се изрекува бришењето на стопанската организација од надворешнотрговскиот регистар судот на честа ќе реши дали на стопанската организација ќе и' пропадне кауцијата положена во смисла на чл. 5 точ. 6 од оваа уредба. Судот на честа одлучува дали на стопанската организација ќе и' пропадне целата положена кауција или само дел од оваа кауција.

Износите на пропаднатата кауција ќе се внесат во Фондот за унапредување на надворешната трговија.

Ако на стопанската организација и' е само забрането вршење на надворешнотрговски работи или извоз и увоз во поодделни надворешнотрговски струки или на поодделни артикли, должна е во рок од 30 дена да положи нова кауција односно дел од кауција.

VII. Казнени мерки

Член 46

Стопанската организација ќе се казни за стопански прекршок:

1) ако врши надворешнотрговски работи а не е запишана во надворешнотрговскиот регистар, или ако врши надворешнотрговски работи за чие вршење не е запишана во надворешнотрговскиот регистар а нема одделно одобрение за извршување поодделна надворешнотрговска работа;

2) ако работите на извоз и увоз на опојни дроги ги врши спротивно на одредбите на чл. 25 на оваа уредба;

3) ако по престанокот на некој од условите врз основа на кој е запишана во надворешнотрговскиот регистар, не ќе го пријави престанокот на условот и продолжи да врши надворешнотрговски работи;

4) ако извезе или увезе стоки чиј извоз односно увоз е забранет или не се придржува кон одделните услови определени за извоз односно увоз на поодделни производи (чл. 34 точ. 1);

5) ако не извезе во странство или не извезе во определен рок стоки што е должна да ги извезе според решението од надлежниот државен орган (чл. 34 точ. 2);

6) ако во своето работење не се придржува за мерките што ги определил Сојузниот извршен совет врз основа на чл. 34 точ. 3 од оваа уредба;

7) ако по нејзин налог или по налог издаден со нејзино знаење, ќе и' стасаат стоки на граничната станица (царинарница), а тој вид стоки не е запишан во надворешнотрговскиот регистар, односно нема одделно одобрение за извоз или увоз на тие стоки;

8) ако врши работи на застапништво (консигнација) на странски фирми без писмен договор за застапништво (консигнација), или ако писмениот договор не ќе и' го поднесе на одобрение на Управата за надворешна трговија;

9) ако работите на застапништво од странски фирми ги врши спротивно на одредбите од чл. 36 и 37 од оваа уредба;

10) ако и' довери вршење на работи на застапништво (консигнација) на некоја странска фирма без одобрен договор (чл. 38);

11) ако извози стоки за кои е пропишана ознака за квалитетот и потеклото без оваа ознака, ако не е поинаку определено со договорот меѓу странките;

12) ако изврши поединечен извоз и поединечен увоз на стоки односно поодделно дејствие на меѓународно трговско посредување спротивно на одредбата од чл. 26 на оваа уредба.

13) ако не ги изврши обврските преземени на јавно наддавање (чл. 32);

14) ако склучи компензационо дејствие спротивно на прописите што постојат (чл. 30);

15) ако во пропишаниот рок не ја пријави измената на податоците внесени во надворешнотрговскиот регистар (чл. 13);

16) ако не води или нередно го води контролниот на склучените дејствија и другите деловни книги (чл. 19 и 20);

17) ако не се придржува за минималниот квалитет и за начинот на пакувањето на стоките определени врз основа на чл. 31 и 33 од оваа уредба;

18) ако на работното место на кое се вршат надворешнотрговски работи земе на работа лице спротивно на чл. 18 од оваа уредба.

Член 47

За дејствијата од претходниот член стопанската организација ќе се казни, и тоа:

1) за дејствијата од точ. 1, 2, 4, 6 и 14 со парична казна до 5,000.000 динари;

2) за дејствијата од точ. 3, 5, 8, 9 и 10 со парична казна до 3,000.000 динари;

3) за дејствијата од точ. 7, 13 и 18 со парична казна до 2,000.000 динари;

4) за дејствијата од точ. 11, 12, 15, 16 и 17 со парична казна до 1,000.000 динари.

Ако со некое од дејствијата од претходниот член се предизвикани особено тешки последици, стопанската организација може да се казни најмногу со двоен износ на паричната казна предвидена за такво дејствие во претходниот став.

За дејствијата од претходниот член ќе се казни и одговорното лице во стопанската организација со парична казна до 50.000 динари.

Член 48

Во случаите од чл. 46 вишиот стопански суд може, покрај паричната казна, да изрекне и бришење на стопанската организација од надворешнотрговскиот регистар според одредбата од чл. 40, како и пропаѓање на кауцијата според одредбата од чл. 45 ст. 1 од оваа уредба.

Член 49

Со парична казна до 2,000.000 динари ќе се казни за стопански престап и установата со самостојно финансирање ако спротивно на одредбите од оваа уредба врши извоз или увоз на стоки.

За дејствието од претходниот став ќе се казни одговорното лице во установата со самостојно финансирање со парична казна до 50.000 динари.

Член 50

Со парична казна од чл. 47 ќе се казни за прекршок општествената организација ако стори некое од дејствијата од чл. 46 на оваа уредба.

За дејствието од чл. 46 на оваа уредба ќе се казни и одговорното лице во општествената организација со парична казна до 50.000 динари.

Член 51

Со парична казна до 5.000 динари ќе се казни за прекршок граѓанско лице кое спротивно на прописите ќе изврши некоја од надворешнотрговските работи предвидени во чл. 2 од оваа уредба, ако извршеното дејствие не претставува кривично дело.

Од граѓанското лице кое со повреда на одредбите од оваа уредба ќе прибави имотна корист ќе се одземе целиот износ на така прибавената корист.

Член 52

Лицето во стопанска организација кое без знаење на стопанската организација ќе прими необичаен подарок или пари од странски соговорувач ќе се казни за прекршокот со парична казна до петорниот износ на вредноста на примениот подарок сметајќи по цените на внатрешниот пазар односно со петорен износ на вредноста на примените пари.

Член 53

Со паричната казна изреknата за стопански прекршоци и престапи од чл. 46—51 од оваа уредба, може да се изрекне и мерката за одземање на предметот што е употребен за извршување на стопанскиот престап односно прекршок или е прибавен или станал со извршување на стопанскиот престап односно прекршокот.

Член 54

Од стопанската организација и од установата со самостојно финансирање која со дејствието сторено спротивно на одредбите од оваа уредба прибавила за себеси имотна корист, ќе се одземе целокупниот износ на така прибавената корист.

Член 55

За стопанските престапи од чл. 46 и 49 од оваа уредба суди во прв степен вишиот стопански суд на чијашто територија се наоѓа седиштето на стопанската организација односно на установата со самостојно финансирање, а извидите ги води девизната инспекција.

Постапката по стопанските престапи од оваа уредба се води според одредбите од Законот за стопанските судови.

Ако со одредбите од оваа уредба и со Законот за стопанските судови не е поинаку определено, на стопанските престапи и на постапката што се води по тие престапи согласно ќе се применуваат одредбите од главата X на Уредбата за управување со основните средства на стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 52/53, 25/54, 32/54 и 7/55) освен членовите 70, 72, 73, 74, 76, 79, 80, 81 и 82.

Член 56

За прекршоците од чл. 50—52 постапка води де-визната инспекција, а решение за казните донесува во прв степен директорот на Управата за надворешна трговија.

Против решението од директорот на Управата за надворешна трговија може да се подаде жалба до Сојузниот извршен совет во рок од 15 дена по приемот на решението.

Член 57

Приходите од паричните казни изреknати поради престапите и прекршоците од оваа уредба, како и имотната корист одземена врз основа на чл. 51 ст. 2, 53 и 54 од оваа уредба, се уплатуваат во сојузниот буџет.

Член 58

Во поглед на застареноста на правата за гонење за стопанските престапи и прекршоци од оваа уредба и одземањето на имотната корист, како и застареноста за извршување на паричните казни и мерки на одземање на имотната корист, ќе се применуваат одредбите од чл. 17 на Законот за регулирање на платниот промет со странство (Девизен закон).

VIII. Преодни и завршни одредби

Член 59

Стопанските организации кои врз основа на одредбите од Наредбата за условите за вршење туристички работи во странство („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 1/53) се регистрирани кај републичкиот државен секретаријат за стопанство, должни се најдоцна до 1 септември 1955 година да поднесат до Управата за надворешна трговија пријава со сите пропишани документи за запишување во надворешнотрговскиот регистар.

Стопанските организации од претходниот став кои во предвидениот рок не ќе поднесат пријава до Управата за надворешна трговија, губат право за вршење надворешнотрговски работи.

Против решението од Управата за надворешна трговија со кое се одбива запишувањето во надворешнотрговскиот регистар, стопанската организација од ст. 1 може да подаде жалба според одредбите од оваа уредба.

Сите надворешнотрговски дејствија што ги склучиле стопанските организации од ст. 1 до денот на донесувањето на решенијата од Управата за надворешна трговија, со кои се одбива запишувањето во надворешнотрговскиот регистар, можат да се завршат и по ова време.

Член 60

Управата за надворешна трговија ќе определи рок во кој стопанските организации, што според досегашните прописи се запишани во надворешнотрговскиот регистар, ќе бидат должни својата организација и работењето да ги сообразат кон одредбите од оваа уредба.

Стопанските организации се должни во рокот определен во смисла на претходниот став да ги поднесат до Управата за надворешна трговија документите од чл. 6 за исполнувањето на условите од чл. 5 од оваа уредба.

Ако стопанската организација во определениот рок не ги поднесе документите од чл. 6 на оваа уредба, или ги поднесе а Управата за надворешна

трговија најде дека не постои економска оправданост стопанската организација и понатаму да врши надворешнотрговска дејност, Управата за надворешна трговија ќе донесе решение за бришење на таква стопанска организација од надворешнотрговскиот регистар.

Против решението на Управата за надворешна трговија од претходниот став стопанската организација има право на жалба до Сојузниот извршен совет во рок од 15 дена по приемот на решението.

Член 61

До донесувањето на поблиски прописи заедниците за извоз, увоз и извоз и увоз ќе се осниваат според прописите што важат (Уредбата за измени и дополненија на Уредбата за здружување на стопанските организации — „Службен лист на ФНРЈ“, бр. 43/54).

Извозното и увозното биро се смета како комерцијално-административна организација на заедницата.

Со заедницата и со бирото управува управниот одбор на заедницата.

Член 62

Заедниците од претходниот член се издржуваат од придонесот на членовите и од провизијата што е договорена со членовите на заедницата.

Расподелбата на вкупниот приход на заедницата се регулира со одделни прописи на Сојузниот извршен совет.

Член 63

До донесувањето на законот за коморите решава за бришењето од надворешнотрговскиот регистар во смисла на чл. 40 од оваа уредба одделен совет на судот на честа на Сојузната надворешнотрговска комора.

Постојаниот претседател на советот го именува Сојузната надворешнотрговска комора во согласност со Сојузниот извршен совет од редот на лицата со правна спрема.

Претседателот на советот ги определува другите два члена на советот од списокот на повремени членови на советот. Списокот на повремени членови на советот го утврдува Сојузната надворешнотрговска комора во согласност со Сојузниот извршен совет. За повремени членови на советот можат да бидат определени само лица со комерцијална, техничка или правна спрема.

Член 64

Дозволите за вршење работи на застапништво и претставништво на странски фирми на територијата на Југославија издадени врз основа на досегашните прописи, остануваат во сила до донесувањето на решението за нивно ставање во сила од страна на Управата за надворешна трговија.

Член 65

Против решенијата на државните органи донесени во вршењето на правото на надзор според одредбите од оваа уредба, не може да се води управен спор.

Член 66

Со влегувањето во сила на оваа уредба престанува да важи Наредбата за условите за вршење туристички работи со странство („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 1/53), како и другите прописи што се во спротивност со одредбите на оваа уредба.

Член 67

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

Рп. бр. 178
7 јуни 1955 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

265.

Врз основа на ст. 2, оддел 1, глава XXVI, од Сојузниот општествен план за 1955 година, Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА ИЗМЕНА НА ОДЛУКАТА ЗА ИЗМЕНИТЕ НА ТАРИФАТА ЗА ПРЕВОЗЕЊЕ СТОКИ ПО ПРУГИТЕ НА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ ЖЕЛЕЗНИЦИ

1. Во одделот I од Одлуката за измените на тарифата за превозење стоки на југословенските железници („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 40/53), точката 4) се менува и гласи:

„4) За пратките на млеко во прав, бутер и растителни масла од американската помош, наменети за школите, здравствените и социјални установи, што од морските луки или складишта ќе се праќаат од страна на овластеното претпријатие „Југосанитарија“, Загреб, на трошок на народните одбори, до сите станици, со примена на ставовите од VI тарифен разред.“

2. Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

Р. п. бр. 172

4 јуни 1955 година

Белград

Сојузен извршен совет

Секретар, Потпретседател,
Велько Зековиќ, с. р. Светозар Вукмановиќ, с. р.

266.

Врз основа на одделот 3, глава XXV, од Сојузниот општествен план за 1955 година, а во врска со чл. 32 од Уредбата за организацијата и работењето на Сојузниот извршен совет („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 19/54) и точ. 1 под 4) од Одлуката за овластување Одборот за стопанство да донесува решенија по работите од надлежноста на Сојузниот извршен совет („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 20/54), Одборот за стопанство на Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА ПОСТАПКА СО ОПРЕМАТА ШТО СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ЈА УВЕЗУВААТ ПОСЛЕ ЗАВРШЕНИТЕ РАБОТИ ВО СТРАНСТВО

1. Стопанските организации што по завршетокот на работите или по укинувањето на претставништва во странство увезуваат опрема или материјал кој поради обавувањето на таа работа го набавиле во странство, должни се да извршат пресметување на разликата на цените според прописите и коефициентите кои важат на денот на увозот.

2. Пресметувањето на разликата во цените при увозот по претходната точка ќе се врши врз набавната вредност франко југословенска граница намалена за процентот на истрошеноста на таа стока.

Процентот на истрошеноста односно стварната вредност франко југословенска граница ја утврдува стручна комисија определена од овластена банка.

3. Цоблиски упатства за извршување на ова решение ќе пропише по потреба Управата за надворешна трговија.

4. Ова решение влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

О. с. бр. 69

7 јуни 1955 година

Белград

Го застапува
Претседателот
на Одборот за стопанство,
Добривоје Радосављевиќ, с. р.

267.

Врз основа на чл. 2 од Уредбата за организацијата и работата на Управата за цивилно воздухопловство („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 21/53), пропишувам

ПРАВИЛНИК

ЗА ДОЗВОЛИ ЗА РАБОТАТА НА ЛЕТАЧКИОТ ПЕРСОНАЛ НА ЦИВИЛНОТО ВОЗДУХОПЛОВСТВО

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Секое лице што управува со цивилен воздухоплов или ракува со уредите на него мора да има дозвола за работа на летачкиот персонал.

Под дозволата за работа на летачкиот персонал (во натамошниот текст: дозвола) се подразбира исправа која на неговиот имател му дава право за време на нејзиното важење да може при летањето да врши определени функции на воздухопловот.

Член 2

Сpreма видот на работата на воздухопловот, постојат следниве дозволи:

- 1) основна дозвола за спортски пилот,
- 2) дозвола за спортски пилот,
- 3) дозвола за професионален пилот,
- 4) дозвола за професионален пилот I класа,
- 5) дозвола за сообраќаен пилот,
- 6) дозвола за спортски пилот на хеликоптер,
- 7) дозвола за пилот на хеликоптер,
- 8) основна дозвола за пилот на едрилица,
- 9) дозвола за пилот на едрилица,
- 10) дозвола за навигатор-летач,
- 11) дозвола за радиотелеграфист-летач,
- 12) дозвола за механичар-летач,
- 13) основна дозвола за падобранец,
- 14) дозвола за падобранец.

Срокот на важењето на дозволите од претходниот став изнесува 12 месеци сметајќи од денот на издавањето, освен дозволите за професионален пилот I класа и сообраќаен пилот, чиј срок на важењето изнесува 6 месеци.

По истекот на срокот на важењето на дозволата, дозволата може да се продолжи за период време што бил означен во првобитната дозвола.

Дозволата ја губи важноста ако по истекот на срокот на важењето не ѝ е продолжен тој срок, или ако во текот на срокот на важењето се промени здравствената состојба на нејзиниот имател.

Член 3

Покрај редовното овластение што го содржи дозволата спрема својот вид, таа може да содржи и специјални овластенија и тоа:

- 1) за тип воздухоплов,
- 2) за летање со помошта на инструменти (IFR),
- 3) за акробатско летање,
- 4) за наставник по летање,
- 5) за наставник по падобранство,
- 6) за влечење едрилица,
- 7) за проба и испитување авиони,
- 8) за проба и испитување едрилица,
- 9) за проба и испитување падобрани,
- 10) за исфрлување падобрани,
- 11) за пилот водач на воздухоплов,
- 12) за копилот,
- 13) за радиотелефонист.

Срокот на траењето на специјалното овластение е сврзан за срокот на важењето на дозволата од претходниот член.

Срокот на траењето на специјалното овластение може да се продолжи само ако се продолжи и срокот на важењето на дозволата од претходниот член.

Член 4

Лица што се оспособуваат за некое летачко звање во цивилното воздухопловство можат да летаат со цел за обука само ако имаат ученичка или приправничка дозвола за летање

За добивање дозвола од претходниот став потребно е ученикот односно приправникот да ги исполнува следниве услови:

1) да не е помлад повеќе од една година од годините што се предвидуваат како минимум за добивање соодветна дозвола;

2) да ги исполнува здравствените услови предвидени за добивање дозвола за звањето за кое се приготвува;

3) да е запишано во соодветно воздухопловно училиште или да се обучува кај наставник кој за тоа има овластение.

Ученикот односно приправникот може да врши самостојни летови со воздухоплов во воздушниот простор на Југославија само во својата специјалност, и тоа по одобрување и под надзор на определен квалифициран наставник.

Член 5

Лицата што во летањето постојано и во вид на занимање вршат на воздухопловите некои комерцијални и други должности, како што се: домаќинки на авионите, фотограметристи, придружници и сл., а кои во смисла на овој правилник не се сметаат како летачки персонал, мораат да имаат дозвола за укрдување и постојано летање на воздухопловите, под услов да имаат соодветна стручна спрема за работите што ги вршат на воздухопловите во летањето и за постојано летање да ги исполнуваат условите на телесната и душевна способност определени со одделен пропис.

Член 6

Дозволите ги издава, на барање на заинтересирано лице, Управата за цивилно воздухопловство според одредбите од овој правилник.

Член 7

Дозволата ќе се издаде само на лицето што ги исполнува условите предвидени со овој правилник и прописите за оценување на телесната и душевна способност на летачкиот персонал на цивилното воздухопловство.

Дозвола нема да се даде на лице кое со правосилна пресуда е осудено на забрана за управување со воздухоплов или забрана за ракување со уредите на него, и тоа за времето додека таа забрана трае.

Член 8

Дозволата ќе се одземе:

а) ако нејзиниот имател е казнет со заштитна мерка на забрана за летање за сторениот воздухопловен прекршок, додека таа забрана трае;

б) ако нејзиниот имател со правосилна пресуда е осуден поради кривично дело на забрана за управување со воздухоплов или ракување со уредите на него, додека таа забрана трае.

Решение за одземање дозвола донесува Управата за цивилно воздухопловство.

Член 9

Летачките дозволи и специјалните овластенија издадени од странски држави важат во Југославија само ако се во согласност со одредбите од овој правилник и ако се потврдени од страна на Управата за цивилно воздухопловство.

Член 10

Имателот на дозволата предвидена со овој правилник мора да има книшка за летање во која се впишуваат сите извршени летови, нивниот вид и траење. Образец за оваа книшка пропишува Управата за цивилно воздухопловство.

При издавањето, продолжувањето и обновувањето на важењето на дозволата, мора на надлежниот орган да му се покаже книшката за летање.

Член 11

Имателот на дозволата должен е при вршењето на каква и да е функција на воздухоплов да ја има

при себе дозволата и да ја покаже на барање од надлежен орган.

Член 12

Имателот на дозволата е должен да ја пријави секоја промена што може да влијае врз правилното и безбедно вршење на соодветната функција на воздухоплов, а особено промената на својата здравствена состојба што би настанала помеѓу два пропишани контролни прегледи. За тоа време тој е должен и самиот да се воздржи од вршењето на правата што му се дадени со дозволата.

Во случај на болест, хирушка интервенција или несреќа, поради која би бил неспособен за работа за време подолго од 20 дена, имателот на дозволата ќе биде задолжително подложен на лекарски преглед.

Исто така, на барање од Управата за цивилно воздухопловство, имателот на дозволата и пред пропишаниот рок може да биде подложен на здравствен контролен преглед.

II. ОДДЕЛНИ ОДРЕДБИ

А. Услови за добивање дозволи

Основна дозвола за спортски пилот

Член 13

За добивање основна дозвола за спортски пилот кандидатот мора да ги исполнува следниве услови:

1) да има наполнети 17 години возраст;

2) да ги исполнува условите на телесната и душевна способност за летачкиот персонал на цивилното воздухопловство определени со одделен пропис за овој вид дозвола;

3) да има 25 часови самостојно летање, од што најмалку 18 часови со моторен авион;

4) да има положен теориски и практичен испит чија програма е определена со одделен пропис.

Член 14

Лицето што ја има основната дозвола за спортски пилот може самостојно да управува со авион за кој е оспособено, без право за превозење патници, и може да врши летање на далечина од најмногу 20 км од почетната точка.

Член 15

Важењето на основната дозвола за спортски пилот може да се продолжи односно обнови ако пилотот ги исполнува пропишаните здравствени услови и ако за последните 6 месеци летал најмалку 3 часа.

Дозвола за спортски пилот

Член 16

За добивање дозвола за спортски пилот кандидатот мора да ги исполнува следниве услови:

1) да има наполнети 17 години возраст;

2) да ги исполнува условите на телесната и душевна способност за летачкиот персонал на цивилното воздухопловство определени со одделен пропис за овој вид дозвола;

3) да има 60 часови летање, од што најмалку 30 часови на моторен авион, и најмалку 6 часови самостојно меѓуаеродромски летови на отстојание од најмалку 100 км со 6 слетувања на разни аеродроми;

4) да има положен теориски и практичен испит чија програма е определена со одделен пропис.

Член 17

Лицето што има дозвола за спортски пилот може да врши должност на копилот и пилот водач на воздухоплов на секој авион за кој е оспособено, со или без патници, но авионот да не се користи со надоместок.

Имателот на дозволата нема право да превезува патници ноќе ако за последните 6 месеци не извршил најмалу 5 полетувања и 5 слетувања ноќе.

Член 18

Важењето на дозволата за спортски пилот може да се предложи односно обнови ако пилотот ги исполнува пропишаните здравствени услови, и ако за последните 6 месеци летал најмалу 3 часа во својство на пилот водач на воздухоплов.

Дозвола за професионален пилот

Член 19

Дозвола за професионален пилот кандидатот може да добие ако ги исполнува следниве услови:

- 1) да има наполнети 18 години возраст;
- 2) да ги исполнува условите на телесната и душевна способност за летачкиот персонал на цивилното воздухопловство определени со одделен пропис за овој вид дозвола;
- 3) да има најмалу 200 часови летање, кои опфаќаат:
 - а) 100 часови летање во својство на пилот водач на воздухоплов;
 - б) 20 часови меѓаеродромски летања во својство на пилот водач на воздухоплов кои опфаќаат еден лет од најмалу 50 км со најмалу две слетувања со потполно запирање на разни точки на летот;
 - в) 10 часови летање со помошта на инструменти, од што најмалу 5 часови можат да бидат извршени со помошта на инструментите на земја;
 - г) 5 часови ноќно летање со најмалу 10 полетувања и 10 слетувања ноќе во својство на пилот водач на воздухоплов;
- 4) да има положен теоретски и практичен испит чија програма е определена со одделен пропис.

Член 20

Лицето што има дозвола за професионален пилот има право:

- 1) да се користи со сите права на спортскиот пилот;
- 2) да ја врши должноста на пилотот одговорен водач на воздухоплов на секој авион кој не врши летови со цел на трговски воздушен транспорт;
- 3) да ја врши должноста на водач на воздухопловите што вршат трговски воздушен транспорт на кој и да е авион кој има бруто тежина од најмногу 5700 кг. Тој не смее да се користи со ова право ноќе ако за последните 6 месеци што му претходат на ноќниот лет нема извршено најмалу 10 полетувања и 10 слетувања ноќе;
- 4) да ја врши должноста на копилот во трговскиот воздушен транспорт на авионите на кои е задолжителен копилот, а под услов за летовите што се вршат под условите без надворешна видливост да има специјално овластение за летање со помошта на инструменти.

Член 21

Важењето на дозволата за професионален пилот може да се продолжи односно обнови ако пилотот ги исполнува пропишаните здравствени услови, и ако за последните 6 месеци има извршено најмалу 15 часови летања во својство на пилот на авион.

Дозвола за професионален пилот I класа

Член 22

За добивање дозвола за професионален пилот I класа кандидатот мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има наполнети 21 година возраст;
- 2) да ги исполнува условите на телесната и душевна способност за летачкиот персонал на цивилното воздухопловство определени со одделен пропис за овој вид дозвола;

3) да има најмалу 700 часови летања, а од тоа 200 часови исполнети на следниов начин:

- а) 150 часови — во својство на пилот водач на воздухоплов;
- б) 50 часови — било во својство на пилот водач на воздухоплов, било во својство на копилот кој врши должноста на пилот водач на воздухоплов под надзор на наставник.
- 4) да има најмалу 20 часови летање со помошта на инструменти од што најмногу 10 часови со помошта на инструментите на земја;
- 5) да има положен теориски и практичен испит чија програма е определена со одделен пропис.

Член 23

Во збирот од 200 часови под 3 од претходниот член кандидатот треба да има и 25 часови летање ноќе, од што 10 часови меѓаеродромски летови со 10 полетувања и 10 слетувања ноќе.

Наместо 10 часови летање ноќе од претходниот став, кандидатот може да има 10 часови меѓаеродромско летање со помошта на инструменти, кои се додаваат на предвидените часови на летање под 4) од претходниот член.

Член 24

Лицето што има дозвола за професионален пилот I класа има право:

- 1) да се користи со сите права на спортскиот и професионалниот пилот;
- 2) да ја врши должноста на водачот на воздухопловите што вршат трговски воздушен транспорт на секој авион чија вкупна тежина не преминува 14.000 кг;
- 3) да ја врши должноста на пилот водач на воздухопловите што вршат трговски воздушен транспорт, без право за превозене патници со надоместок на секој авион чија вкупна тежина преминува 14.000 кг, а не е поголема од 20.000 кг;
- 4) да ја врши должноста на копилот во трговскиот воздушен транспорт на авионите на кои е задолжителен копилот, а под услов за летовите што се вршат под услови без надворешна видливост да има специјално овластение за летање со помошта на инструменти.

Член 25

Важењето на дозволата за професионален пилот I класа може да се продолжи односно обнови ако пилотот ги исполнува пропишаните услови на телесната и душевна способност за летачкиот персонал на цивилното воздухопловство определени со одделен пропис за овој вид дозвола, и ако за последните 6 месеци имал најмалу 6 часови летање со помошта на инструменти, а кои опфаќаат најмалу 2 слетувања под IFR услови во својство на пилот водач на воздухоплов.

Дозвола за сообраќаен пилот

Член 26

За добивање дозвола за сообраќаен пилот кандидатот мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има наполнети 23 години возраст;
- 2) да ги исполнува условите на телесната и душевна способност за летачкиот персонал на цивилното воздухопловство определени со одделен пропис за овој вид дозвола;
- 3) да има најмалу 1200 часови летање, кои опфаќаат:
 - а) 250 часови летање во својство на пилот водач на воздухоплов или, наместо ова, најмалу 150 часови летање во својство на пилот водач на воздухоплов и 100 часови летање во својство на копилот кој има вршено должноста на пилот водач на воздухоплов под надзор на наставник;
 - б) 100 часови ноќно летање во својство на пилот водач на воздухоплов или копилот;

- в) 200 часови меѓуаеродромско летање во својство на копилот на авионите на кои е задолжителен копилот;
- г) 75 часови летање со помошта на инструменти, од кои најмногу 25 часови со помошта на инструментите на земја;
- 4) да има специјално овластение за летање со помошта на инструменти;
- 5) да завршил приготвителен курс за сообраќаен пилот;
- 6) да има положен теориски и практичен испит чија програма е определена со одделен пропис.

Член 27

Лицето што има дозвола за сообраќаен пилот има право:

- 1) да се користи со сите права на спортскиот пилот, професионалниот пилот и професионалниот пилот I класа, како и на имателот на специјално овластение за летање со помошта на инструменти;
- 2) да ја врши должноста на пилот водач на воздухоплов и на копилот во трговскиот воздушен транспорт.

Член 28

Важењето на дозволата за сообраќаен пилот може да се продолжи односно обнови ако пилотот ги исполнува пропишаните услови на телесната и душевна способност за летачкиот персонал на цивилното воздухопловство определени со одделен пропис за овој вид дозвола, и ако за последните 6 месеци летал најмалу 6 часови со помошта на инструменти, а кои опфаќаат најмалу 2 слегнувања под IFR услови во својство на пилот водач на воздухоплов.

Дозвола за спортски пилот на хеликоптер

Член 29

За добивање дозвола за спортски пилот на хеликоптер кандидатот мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има наполнети 17 години возраст;
- 2) да ги исполнува условите на телесната и душевна способност за летачкиот персонал на цивилното воздухопловство определени со одделен пропис за овој вид дозвола;
- 3) да има 40 часови летање во својство на пилот на хеликоптер, од кои 10 часови самостојно;
- 4) да има положен теориски и практичен испит чија програма е определена со одделен пропис.

Член 30

Часовите на летањето под 3) од претходниот член можат да се намалат на 30 часови ако кандидатот веќе има дозвола за спортски пилот, или на 25 часови ако кандидатот веќе има дозвола за професионален пилот на авиони или некоја дозвола од повисок степен од оваа. Во обата овие случаи кандидатот мора да има најмалу 5 часови самостојно летање со хеликоптер.

Часовите на самостојно летање со хеликоптер предвидени под 3) во претходниот член во траење од 40 часови, односно во траење од 5 часови во претходниот став, треба да опфатат и 3 часа меѓуаеродромско летање со хеликоптер, во кои 3 часа треба да е извршен и еден лет на далечина од 45 км од почетната точка со слетнување.

Член 31

Лицето што има дозвола за спортски пилот на хеликоптер има право да ја врши должноста на копилот и пилот водач на воздухоплов на секој хеликоптер со или без патници, со тоа хеликоптерот да не се користи со надоместок.

Член 32

Важењето на дозволата за спортски пилот на хеликоптер може да се продолжи односно обнови ако пилотот ги исполнува пропишаните здравстве-

ни услови, и ако за последните 6 месеци летал најмалу 2 часа во својство на пилот на хеликоптер.

Дозвола за пилот на хеликоптер

Член 33

За добивање дозвола за пилот на хеликоптер кандидатот мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има наполнети 18 години возраст;
- 2) да ги исполнува условите на телесната и душевна способност за летачкиот персонал на цивилното воздухопловство определени со одделен пропис за овој вид дозвола;
- 3) да има најмалу 100 часови летање со хеликоптер, кои треба да опфаќаат:
 - а) 35 часови летање со хеликоптер во својство на пилот водач на воздухоплов;
 - б) 10 часови меѓуаеродромско летање со хеликоптер;
 - в) 10 часови летање со хеликоптер во својство на пилот водач на воздухоплов за последните 6 месеци што му претходат на барањето за издавање дозвола;
- 4) да има положен теориски и практичен испит чија програма е определена со одделен пропис.

Член 34

Бројот на часовите предвиден во претходниот член под 3, може да се намали на 90 часови за лицата што веќе имаат дозвола за спортски пилот на авион, а на 80 часови за лицата што веќе имаат дозвола за професионален пилот на авион.

Член 35

Лицето што има дозвола за пилот на хеликоптер има право:

- 1) да се користи со сите права на спортскиот пилот на хеликоптер;
- 2) да ја врши должноста на копилот и пилот водач на воздухоплов на хеликоптерот што врши трговски воздушен транспорт.

Имателот на дозвола за пилот на хеликоптер може со надоместок да превезува со хеликоптер патници во јавниот сообраќај само ако има 100 часови летање во својство на пилот водач на воздухоплов, а во ноќниот сообраќај само ако за последните 6 месеци со хеликоптер извршил најмалу 5 полетнувања и 5 слетнувања ноќе.

Член 36

Важењето на дозволата за пилот на хеликоптер може да се продолжи односно обнови ако пилотот ги исполнува пропишаните здравствени услови и ако има 10 часови летање во својство на пилот за последните 6 месеци што му претходат на барањето односно обновувањето на дозволата.

Основна дозвола за пилот на едрилица

Член 37

За добивање основна дозвола за пилот на едрилица кандидатот мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има наполнети 15 години возраст;
- 2) да ги исполнува условите на телесната и душевна способност за летачкиот персонал на цивилното воздухопловство определени со одделен пропис за овој вид дозвола;
- 3) да има најмалу 30 самостојни летови на едрилица;
- 4) да има положен теориски и практичен испит чија програма е предвидена со одделен пропис.

Член 38

Бројот на самостојните летови предвиден како услов во ставот под 3) од претходниот член може да се намали на 20 самостојни летови за лицата кои веќе имаат дозвола за пилот на авион или хеликоптер.

Член 39

Лицето што има основна дозвола за пилот на едрилица има право да лета на сите школки тренижни типови едрилици во реон со полупречник од 20 км од центарот на аеродромот.

Член 40

Важењето на основната дозвола за пилот на едрилица може да се продолжи односно обнови ако пилотот ги исполнува пропишаните здравствени услови, и ако за последните 6 месеци има најмалку 6 полетувања со едрилица.

Дозвола за пилот на едрилица

Член 41

За добивање дозвола за пилот на едрилица кандидатот мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има наполнети 16 години возраст;
- 2) да има основна дозвола за пилот на едрилица;
- 3) да ги исполнува условите на телесната и душевна способност за летачкиот персонал на цивилното воздухопловство определени со одделен пропис за овој вид дозвола;
- 4) да има завршен курс за аерозапрега;
- 5) да има најмалку 15 часови самостојно летање на едрилица;
- 6) да има положен теориски и практичен испит чија програма е определена со одделен пропис.

Член 42

Лицето што има дозвола за пилот на едрилица има право да се користи со сите права на основната дозвола на пилотот на едрилица и да лета со едрилици од сите типови.

Имателот на оваа дозвола може да врши летови без надворешна видливост или да врши акробади, само ако има и специјално овластение за тоа.

Член 43

Важењето на дозволата за пилот на едрилица може да се продолжи односно обнови ако пилотот ги исполнува пропишаните здравствени услови и ако за последните 6 месеци самостојно летал најмалку 5 часови со едрилица.

Дозвола за навигатор-летач

Член 44

За добивање дозвола за навигатор-летач кандидатот мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има наполнети 21 година возраст;
- 2) да ги исполнува условите на телесната и душевна способност за летачкиот персонал на цивилното воздухопловство определени со одделен пропис за овој вид дозвола;
- 3) со успех да го завршил курсот или училиштето за навигатори-летачи;
- 4) да има најмалку 200 часови летање во меѓуаеродромските летања со примена на воздухопловната навигација, од кој најмалку 50 часови ноќе во својство на ученик;
- 5) најмалку 25 пати ноќе и 25 пати дење со успех да ја определил позицијата во летањето со помош на астрономски набљудувања, користејќи ги при тоа и другите средства за воздухопловна навигација;
- 6) да има положен теориски и практичен испит чија програма е определена со одделен пропис.

Член 45

Бројот на часовите на летањето предвиден како услов под 4 во претходниот член може да се намали на 100 часови летање во примена на воздухопловната навигација, од кои најмалку 50 часови ноќе, ако кандидатот веќе има дозвола за сообраќаен пилот.

Член 46

Лицето што има дозвола за навигатор-летач има право да ја врши должноста на навигатор на сите воздухоплови.

Член 47

Важењето на дозволата за навигатор-летач може да се продолжи односно обнови ако навигаторот ги исполнува пропишаните здравствени услови и ако за последните 12 месеци во својство на навигатор-летач летал најмалку 12 часови.

Дозвола за радиотелеграфист-летач

Член 48

За добивање дозвола за радиотелеграфист-летач кандидатот мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има наполнети 21 година возраст;
- 2) да ги исполнува условите на телесната и душевна способност за летачкиот персонал на цивилното воздухопловство определени со одделен пропис за овој вид дозвола;
- 3) со успех да го завршил курсот или училиштето за радиотелеграфисти и радиотелефонисти во воздухопловството или курсот или училиштето за радиотелеграфисти-летачи;
- 4) најмалку две години со успех да ја вршел должноста на радиотелеграфист и радиогониометрист на земја во воздухопловството;
- 5) да има најмалку 50 часови летање извршени во периодот од 4 месеци во својство на радиотелеграфист на воздухопловите што се снабдени со радиоуреди;
- 6) да има положен теориски и практичен испит чија програма е определена со одделен пропис.

Член 49

Лицето што има дозвола за радиотелеграфист-летач има право да ја врши должноста на радиотелеграфист и на радиотелефонист на сите воздухоплови.

Член 50

Важењето на дозволата за радиотелеграфист-летач може да се продолжи односно обнови ако радиотелеграфистот ги исполнува пропишаните здравствени услови, и ако за последните 12 месеци летал најмалку 12 часови.

Дозвола за механичар-летач

Член 51

За добивање дозвола за механичар-летач кандидатот мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има наполнети 21 година возраст;
- 2) да е оспособен за одржување и поправање на воздухоплови (змај, мотори, уреди);
- 3) да ги исполнува условите на телесната и душевна способност за летачкиот персонал на цивилното воздухопловство определени со одделен пропис за овој вид дозвола;
- 4) да има најмалку 50 часови летање за времето за кое се обучувал, или со успех да ја вршел должноста на механичар-летач;
- 5) да има положен теориски и практичен испит чија програма е определена со одделен пропис.

Член 52

Лицето што има дозвола за механичар-летач има право да ја врши должноста на механичар-летач на одреден тип воздухоплов, за кој мора да има и специјално овластение.

Член 53

Важењето на дозволата за механичар-летач може да се продолжи односно обнови ако механичарот ги исполнува пропишаните здравствени услови и ако за последните 12 месеци летал најмалку 12 часови во својство на механичар-летач.

Основна дозвола за падобранец**Член 54**

За добивање основна дозвола за падобранец кандидатот мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има наполнети 17 години возраст;
- 2) да ги исполнува условите на телесната и душевна способност за летачкиот персонал на цивилното воздухопловство определени со одделен пропис за овој вид дозвола;
- 3) со успех да го завршил почетничкиот падобрански курс;
- 4) да извршил најмалу 20 скокања со падобран, кои опфаќаат:
 - а) најмалу 18 скокања со падобран без задржување при отворањето;
 - б) најмалу 2 скокања со задржување на падобранот при отворањето;
- 5) да има положен теориски и практичен испит чија програма е определена со одделен пропис.

Член 55

Лицето што има основна дозвола за падобранец може да ги врши училишно-тренажните скокања дeње и ноќе, на копно и на вода, од височината од 600 до 3000 метра, без право на задржување на падобранот при отворањето.

Член 56

Важењето на основната дозвола за падобранец може да се продолжи односно обнови ако падобранецот ги исполнува пропишаните здравствени услови и ако за последните 12 месеци извршил најмалу 2 скокања со падобран.

Ако имателот на оваа дозвола нема најмалу 2 скокања со падобран од претходниот став, мора претходно да изврши 2 скокања со падобран на присилно отворање под контрола на наставник.

Дозвола за падобранец**Член 57**

За добивање дозвола за падобранец кандидатот мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има наполнети 18 години возраст;
- 2) да ги исполнува условите на телесната и душевна способност за летачкиот персонал на цивилното воздухопловство определени со одделен пропис за овој вид дозвола;
- 3) да завршил курс на вонродромски-специјални скокања;
- 4) да извршил најмалу 30 скокања, од кои:
 - а) најмалу 10 скокања со отворање на падобранот на слободно дејство;
 - б) најмалу 2 скокања со задржување на падобранот при отворањето од 1—7 секунди;
 - в) најмалу 10 скокања извршени со приземјување од однапред определена точка на далечина најмногу до 100 м;
- 5) да има положен теориски и практичен испит чија програма е определена со одделен пропис.

Член 58

Лицето што има дозвола за падобранец смее да врши скокања од сите височини над 400 метра s 01 и да учествува на јавни приредби: митинзи и натпревари спрема определените пропозиции за натпреварување.

Имателот на оваа дозвола смее да ги врши скокањата со задржување на отворањето на падобранот најмногу до 7 секунди, и тоа само под услов претходно да завршил соодветен курс, предвиден со одделен пропис.

Член 59

Важењето на дозволата за падобранец може да се продолжи односно обнови ако имателот ги исполнува здравствените услови, и ако во текот на по-

следната година извршил најмалу 2 скокања со падобран без задржување при отворањето.

Ако нема предвиден број скокања од претходниот став, кандидатот мора претходно да изврши најмалу 2 скокања со падобран кој се отвара на присилно дејство.

Б. Услови за специјални овластенија**Специјално овластение за тип на воздухоплов****Член 60**

Специјалното овластение за тип на воздухоплов им се издава на пилотите и на механичарите-летачи.

За добивање специјално овластение за тип на воздухоплов кандидатот мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има една важечка дозвола за пилот односно дозвола за механичар-летач;
- 2) на определен тип воздухоплов во својство на пилот да имал најмалу 50 часови летање, од кои најмалу 30 часови самостојно, а за механичар-летач да имал најмалу 50 часови летање, во кое време со успех да опслужувал определен тип воздухоплов;
- 3) да има положен теориски и практичен испит чија програма е определена со одделен пропис.

Член 61

Лицето што има специјално овластение за тип на воздухоплов овластено е да ги врши определените функции (на пилот или на механичар-летач) на определени типови воздухоплови, а во границите на дозволата што ја има.

Член 62

Важењето на специјалното овластение за тип на воздухоплов може да се продолжи односно обнови со дозволата ако пилотот односно механичарот-летач ги исполнува сите пропишани здравствени услови и ако пилотот односно механичарот-летач за последните 6 месеци имал најмалу 8 часови летање во своја функција на тип воздухоплов за кој се бара специјално овластение.

Специјално овластение за летање со помош на инструменти (IFR)**Член 63**

Специјалното овластение за летање со помош на инструменти (IFR) им се издава на пилотите на воздухоплови.

За добивање на специјалното овластение за летање со помош на инструменти пилотот на воздухоплов мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има една важечка дозвола за пилот на воздухоплови;
- 2) да го завршил курсот за летање со помош на инструменти, кој опфаќа и ноќно летање;
- 3) да има:
 - а) 150 часови летање во својство на пилот водач на воздухоплови, од што најмалу 50 часови летање дeње во меѓуаеродромски летања;
 - б) 40 часови летање со помош на инструменти, при што сам да ракувал со командите, од што 10 часови летање можат да бидат со помош на инструменти на земја;
 - в) 5 часови ноќно летање со 10 полетнувања и 10 слетнувања дeње;
- 4) да има положен теориски и практичен испит чија програма е определена со одделен пропис.

Член 64

Лицето што има специјално овластение за летање со помош на инструменти има право да ја врши должноста на копилот и на пилот водач на воздухоплови на секој воздухоплов што лета ноќе или според правилата на инструменталното летање, а

под услов да бидат исполнети и сите други услови за добивање на дозволата и на специјалното овластение за типот на воздухопловот на кој заинтересираниот лета.

Член 65

Важењето на специјалното овластение за летање со помош на инструменти може да се продолжи односно обнови со дозвола ако пилотот ги исполнува сите пропишани здравствени услови и ако за последните 6 месеци имал најмалку 6 часови летање со помош на инструменти, а кои опфаќаат најмалку 2 слегнувања под IFR условите во својство на пилот водач на воздухоплов.

Специјално овластение за акробатско летање

Член 66

Специјалното овластение за акробатско летање им се издава на пилотите на воздухоплови.

За добивање специјално овластение за акробатско летање пилотот на воздухоплов мора:

- 1) да има една важечка дозвола на пилот на воздухоплов;
- 2) да го завршил курсот за акробатско летање.

Член 67

Лицето што има специјално овластение за акробатско летање има право да врши акробации со воздухоплов што е предопределен за тие цели.

Член 68

Важењето на специјалното овластение за акробатско летање може да се продолжи односно обнови со дозвола ако пилотот ги исполнува сите пропишани здравствени услови и ако пилотот за последните 6 месеци вршел акробации со воздухоплов најмалку во текот на две летања.

Специјално овластение за наставник по летање

Член 69

Специјалното овластение за наставник по летање им се издава на пилотите на воздухоплови со цел на обучување кадри.

За добивање специјално овластение за наставник по летање пилотот мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има важечка дозвола за професионален пилот, или за професионален пилот I класа, или сообраќаен пилот, или пилот на хеликоптер или пилот на едрилица;
- 2) да има најмалку двоен број часови летање од свој број што се бара за дозволата за која приготвува кадри, а за лицето со дозвола на пилот на едрилица — да има најмалку 40 часови самостојно летање на едрилица и специјални овластенија за вршење акробации и за летање без надворешна видливост;
- 3) при вршењето на својата досегашна пилотска служба да има задоволителна оценка;
- 4) да има положен теориски и практичен испит чија програма е определена со одделен пропис.

Член 70

Лицето што има специјално овластение за наставник по летање има право да ја врши обуката на кадри за летање со воздухоплови и да се користи со сите права на дозволата што ја има.

Член 71

Важењето на специјалното овластение за наставник по летање може да се продолжи односно обнови со дозвола ако пилотот на воздухоплов ги исполнува сите пропишани здравствени услови и ако за последните 6 месеци имал најмалку 6 часови летање.

Специјално овластение за наставник по падобранство

Член 72

Специјалното овластение за наставник по падобранство им се издава на дипломираните падобранци со цел за обучување кадри во падобранството.

За добивање специјално овластение за наставник по падобранство кандидатот мора да ги исполнува и следниве услови:

- 1) да има наполнети 20 години возраст;
- 2) да има важечка дозвола за падобранец;
- 3) да има најмалку 50 скокања, од кои:
 - а) најмалку 30 скокања без задржување на отворањето на падобранот;
 - б) најмалку 1 скокање од височина над 3.000 м со падобран на слободно дејство;
 - в) најмалку 2 скокања ноќе;
- 4) да има завршен курс за отворање на падобран со задржување;
- 5) за својата работа во падобранството да добил задоволителна оценка.

Член 73

Лицето што има специјално овластение за наставник по падобранство има право да врши обучување на падобранци и да врши потребни приготвувања и организација на теренот на кој ќе се вршат скокањата, како и да раководи со извршувањето на скокањата според програмата што е пропишана со одделни прописи.

Член 74

Важењето на специјалното овластение за наставник по падобранство може да се продолжи односно обнови со дозвола ако наставникот по падобранство ги исполнува сите пропишани здравствени услови и ако за последните 12 месеци што му претходат на обновувањето на важењето на специјалното овластение за наставник по падобранство извршил најмалку 10 скокања со падобран.

Специјално овластение за влечење едрилицы

Член 75

Специјално овластение за влечење едрилицы им се издава на пилотите на авиони.

За добивање специјално овластение за влечење едрилицы пилотот на авиони мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има важечка дозвола за спортски пилот со најмалку 100 часови летање или дозвола за пилот на авиони од повисок ранг;
- 2) да има дозвола за пилот на едрилица;
- 3) да има најмалку 10 часови летање на типот на авиони со кој ќе се влече едрилицата ако има дозвола за спортски пилот или да има најмалку 10 полетувања и 10 слетнувања на типот на авион со кој ќе ја влече едрилицата ако има дозвола на професионален пилот;
- 4) да има положен теориски и практичен испит чија програма е определена со одделен пропис.

Член 76

Лицето што има специјално овластение за влечење едрилицы има право, управувајќи со авион, да влече едрилица при летање.

Член 77

Важењето на специјалното овластение за влечење едрилица може да се продолжи односно обнови со дозвола ако пилотот на воздухоплови ги исполнува сите пропишани здравствени услови и ако за последните 6 месеци извршил најмалку 3 влечења на едрилица со авион.

Специјално овластение за проба и испитување авиони

Член 78

Специјално овластение за проба и испитување на авиони им се издава на пилотите на авиони.

За добивање специјално овластение за проба и испитување авиони пилотот на авиони мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има дозвола за професионален пилот I класа односно дозвола за професионален пилот;
- 2) да има положен теориски и практичен испит од познавањето на авиони и мотори на типот со кој ќе ја врши пробата и испитувањата.

Член 79

Лицето што има специјално овластение за проба и испитување на авиони со дозволата за професионален пилот I класа има право да врши проби и испитувања на прототипови авиони, на авиони изработени во серија и на авиони по извршени ревизии, а лицето што има специјално овластение за проба и испитување на авиони со дозволата за професионален пилот има право да ги врши само пробите и испитувањата на авиони изработени во серија и на авиони по извршени ревизии.

Член 80

Важењето на специјалното овластение за проба и испитување на авиони може да се продолжи односно обнови со дозвола ако пилотот на авиони ги исполнува сите пропишани здравствени услови, а без одделно исполнување на другите услови.

Специјално овластение за проба и испитување едрилици

Член 81

Специјално овластение за проба и испитување на едрилици им се издава на пилотите на едрилици.

За добивање специјално овластение за проба и испитување на едрилици пилотот на едрилица мора да ги исполнува следниве услови:

- 1) да има дозвола за пилот на едрилица;
- 2) да има специјално овластение за наставник по летање;
- 3) да има на едрилица 300 часови летања ако ќе ги врши пробите и испитувањата на прототипови едрилици, на едрилици изработени во серија и на едрилици по извршени ревизии, а 100 часови летање ако ќе врши само проби и испитувања на едрилици изработени во серија и на едрилици по извршени ревизии.

Член 82

Лицето што има специјално овластение за проба и испитување на едрилици има право да врши проби и испитувања на сите типови едрилици, а во границите под 3 од претходниот член.

Член 83

Важењето на специјалното овластение за проба и испитување на едрилици може да се продолжи односно обнови со дозвола ако пилотот на едрилица ги исполнува сите пропишани здравствени услови, а без одделно исполнување на другите услови.

Специјално овластување за проба и испитување падобрани

Член 84

Специјалното овластување за проба и испитување падобрани им се издава на наставниците по падобранство што имаат најмалу 200 односно 100 скокања со падобран.

Член 85

Лицето што има специјално овластение за проба и испитување падобрани со најмалу 200 скокања со падобран има право да врши проби и испитувања на сите прототипови падобрани, на падобрани изработени во серија и на падобрани по извршеното генерално испрвање и по поголемата модификација на чив, а лицето што го има ова овластение со најмалу 100 скокања со падобран има право да врши само проби и испитувања на падобрани изработени

во серија и по извршеното генерално поправање и по поголемата модификација.

Член 86

Обновувањето односно продолжувањето на важењето на ова овластение се врши во се според условите за обновување важењето на дозволата за наставник по падобранство од чл. 74 на овој правилник.

Специјално овластение за исфрлување падобрани

Член 87

Специјално овластение за исфрлување падобрани им се издава на пилотите на воздухоплови.

За добивање специјално овластение за исфрлување падобрани пилотот мора да ги исполнува овие услови:

- 1) да има дозвола за спортски пилот на авиони со најмалу 200 часови самостојно летање, од што најмалу 10 часови самостојно летање на тип на авион од кој ќе исфрлува падобрани;
- 2) да има најмалу 1 скокање со помош на падобран;
- 3) да има завршен соодветен курс на кој се изучувани основите на теоријата за исфрлување падобрани и техниката на исфрлување падобрани.

Член 88

Лицето што има специјално овластение за исфрлување падобрани има право да управува со воздухопловот од кој искакаат падобраниците со цел да се извршат падобрански скокања.

Член 89

Важењето на специјалното овластение за исфрлување падобрани може да се продолжи односно обнови со дозволата за пилот на воздухоплови ако пилотот на воздухоплови ги исполнува сите пропишани здравствени услови и ако за последните 6 месеци извршил најмалу 2 исфрлувања на падобрани од воздухопловот.

Лицето што го нема предвидениот број исфрлувања падобрани од претходниот став мора претходно да изврши 2 исфрлувања на падобрани под услов тие падобрани да се наставници по летање.

Специјално овластение за пилот водач на воздухоплови

Член 90

Специјално овластение за пилот водач на воздухоплови им се издава на пилотите на воздухоплови за определен тип воздухоплови.

За добивање специјално овластение за пилот водач на воздухоплови пилотот мора да ги исполнува овие услови:

- 1) да има дозвола за пилот на воздухоплови;
- 2) да има најмалу 50 часови летања на тип на воздухоплови за кои се бара специјално овластение, од што најмалу 30 часови треба да извршил самостојно како водач на воздухоплови;
- 3) да го положил испитот од познавање на авиони, мотори и на сите уреди и инструменти на односниот тип воздухоплови;
- 4) на практичната проба на земја и во воздух да покажал дека успешно ракува со односниот тип воздухоплови под сите околности на летањето.

Член 91

Лицето што има специјално овластение за пилот водач на воздухоплов има право да ја врши функцијата на водач на воздухоплов на определен тип воздухоплови.

Член 92

Важењето на специјалното овластение за пилот водач на воздухоплов може да се продолжи односно обнови со дозволата за пилот на воздухоплов ако пилотот на воздухоплови ги исполнува сите пропишани здравствени услови и ако за последните 6 месеци имал најмалу 6 часови летање во својство на водач на воздухоплов.

Специјално овластение за копилот

Член 93

Специјално овластение за копилот им се издава на пилотите на воздухоплови за определен тип воздухоплови.

За добивање специјално овластение за копилот пилотот мора да ги исполнува овие услови:

- 1) да има дозвола за професионален пилот на авиони;
- 2) да има положен испит од познавањето на авиони, мотори и на сите уреди и инструменти на односниот тип авион.

Член 94

Лицето што има специјално овластение за копилот има право да ја врши функцијата на копилот на определен тип воздухоплов за кој го добило ова овластение.

Член 95

Важењето на специјалното овластение за копилот може да се продолжи односно обнови со продолжување односно обновување на дозволата што ја има односниот пилот ако ги исполнува сите пропишани здравствени услови, а без одделни услови.

Специјално овластение за радиотелефонист

Член 96

Специјално овластение за радиотелефонист му се издава на летачкиот персонал во цивилното воздухопловство.

За добивање специјално овластение за радиотелефонист кандидатот треба да ги исполнува овие услови:

- 1) да има дозвола за работа на летачкиот персонал;
- 2) да има положен испит од познавањето на Q-кодексот и на радиотелефонските постапки на српскохрватски и англиски јазик.

Член 97

Лицето што има специјално овластение за радиотелефонист може да ракува и да се служи со радиотелефонската на секој воздухоплов во цивилното воздухопловство било на земјата или при летањето.

Член 98

Важењето на специјалното овластение за радиотелефонист може да се продолжи односно обнови со дозволата ако летачот ги исполнува сите пропишани здравствени услови и ако за последните 12 месеци со успех осигурил радиотелефонска врска најмалку 12 пати.

III. ПРЕСМЕТУВАЊЕ ВРЕМЕТО НА ЛЕТАЊЕТО ЗА ДОБИВАЊЕ ДОЗВОЛА И СПЕЦИЈАЛНИ ОВЛАСТЕНИЈА

Член 99

Во времето на летањето што се бара како услов за здобивање со одделни дозволи ќе се засмета:

- 1) за дозволата за спортски пилот — сето време на самостојно летање во својство на пилот водач на воздухоплов;
- 2) за дозволата за професионален пилот — сето време на летање во својство на пилот водач на воздухоплов, како и сето време на летање во својство на наставник, а од времето на летањето во својство на копилот може да му се засмета 50%, а најмногу, 50 часови летање;
- 3) за дозволата за професионален пилот I класа — сето време на летањето во својство на пилот водач на воздухоплов, како и најмногу 50% од времето на летањето извршено во својство на копилот;
- 4) за дозволата за сообраќаен пилот — сето време на летање во својство на пилот водач на воздухоплов, како и најмногу 50% од времето во својство на копилот, а под услов да имал и специјално овластение за типот на воздухоплови,

специјално овластение за летање со помош на инструменти (IFR) и специјално овластение за радиотелефонист.

Член 100

Ако кандидатот при продолжувањето на важењето односно обновувањето на дозволата од чл. 2 или при здобивањето со специјалните овластенија од чл. 3 на овој правилник нема број часови на летање што се предвидува како услов за продолжување важењето односно обновувањето на дозволата или на специјалното овластение, може важењето на дозволата односно на специјалното овластение да се продолжи односно обнови ако кандидатот претходно го положил практичниот дел од испитот предвиден во програмата за добивање на соодветната дозвола односно на специјалното овластение.

IV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 101

Изразите што се употребени во овој правилник имаат следни значења:

Време на летањето е збир на вкупното време од кога воздухопловот ќе започне да се движи со сопствени средства со цел да полетне до моментот кога по слетувањето ќе стане сосема неподвижен.

Време според инструментите е времето на летањето со помош на инструменти во воздух и врз основа на уреди на земјата, без надворешна видливост.

Двојна команда е вид на практична настава на воздухоплов, која се врши при летање и која е вршена од квалифициран наставник со ученик.

Ноќ е временски период на денот кој започнува половина час по заоѓањето на сонцето, а се завршува половина час пред излегувањето на сонцето, сметајќи го заоѓањето и излегувањето на сонцето според месното време.

Пилот водач на воздухоплов е пилотот што е одговорен за управувањето и сигурноста на воздухопловот за време на траењето на летањето.

Копилот е имател на некоја пилотска дозвола што ги врши сите функции на пилот освен оние што ги врши пилотот водач на воздухоплов.

Тип на воздухоплов е секој воздухоплов што има карактеристични особини на цела група воздухоплови со исти основни карактеристики.

Трговски воздушен транспорт е користењето на цивилен воздухоплов за пренесување лица, стоки или пошта со надоместок.

Член 102

Замената на дозволите издадени според досегашните прописи ќе ја изврши Управата за цивилно воздухопловство во рокот што ќе се определи со одделно решение.

Член 103

Поблиски толкувања и прописи за извршување на овој правилник ќе издава Управата за цивилно воздухопловство.

Член 104

Со влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за издавање дипломи за способноста и дозволи за работа на летачкиот персонал од структурата на цивилниот воздушен сообраќај МС бр. 11729 од 23 ноември 1949 година со сите негови измени, како и прописите донесени врз основа на него.

Член 105

Овој правилник влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен лист на ФНРЈ“.

Бр. 3027

8 јуни 1955 година

Белград

Директор
на Управата за цивилно воздухопловство,
Батрик Јовановиќ, с. р.

268.

Врз основа на чл. 6 од Уредбата за југословенските стандарди, сојузните прописи за квалитетот на производите и за производителните спецификации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 17/51), Сојузната комисија за стандардизација донесува

РЕШЕНИЕ ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА БОИ ЗА ОБЕЛЕЖУВАЊЕ

I. Во издание на Сојузната комисија за стандардизација се донесуваат следниве југословенски стандарди:

1. Бои за обележување за написни плочи, резервоари, водови, машини, орудија, делови од командни уреди и слично — JUS M.A7.010
2. Ознаки за алати од тврди метали — — — — — JUS K.A9.020

Приведените југословенски стандарди објавени се во одделно издание на Сојузната комисија за стандардизација, кое е составен дел од ова решение.

II. Овие југословенски стандарди влегуваат во сила на 1 октомври 1955 година.

Бр. 1941

1 јуни 1955 година
Белград

Претседател
на Сојузната комисија за
стандардизација,
Инж. Славолуб Виторовиќ, с. р.

По извршеното сравнување со изворниот текст установено е дека во текстот на Одлуката за уплата на позитивните и за надоместување (регрес) на негативните разлики за некои производи, објавен во „Службен лист на ФНРЈ“, бр. 13/55, се поткраднала долу приведената грешка, та се дава следната

ИСПРАВКА НА ОДЛУКАТА ЗА УПЛАТА НА ПОЗИТИВНИТЕ И ЗА НАДОМЕСТУВАЊЕ (РЕГРЕС) НА НЕГАТИВНИТЕ РАЗЛИКИ ЗА НЕКОИ ПРОИЗВОДИ

Во точ 6 ст. 3, наместо зборот „април“ треба да стои зборот „мај“.

Од Сојузниот извршен совет, на 9 мај 1955 година, Белград.

По извршеното сравнување со изворниот текст утврдено е дека во текстот на Правилникот за стручната спрема на работниците на работа во угостителските претпријатија и дуќани („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 23/55) се поткраднала долу приведената грешка, та се дава

ИСПРАВКА НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА СТРУЧНАТА СПРЕМА НА РАБОТНИЦИТЕ НА РАБОТА ВО УГОСТИТЕЛСКИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА И ДУЌАНИ

Во чл. 5 ст. 2, втори ред, пред зборовите „угостителски слаткар“ треба да се додаде зборот „готвач“.

Од Државниот секретаријат за работи на народното стопанство, на 4 јуни 1955 година, Белград.

УКАЗИ

Претседателот на Републиката врз основа на чл. 71 точ. 4 од Уставниот закон, а по предлог од Државниот секретар за надворешни работи донесува

УКАЗ ЗА ОТПОВИК ОД ДОЛЖНОСТА НА ВОИРЕДЕН ПРАТЕНИК И ОПОЛНОМОШЕН МИНИСТЕР НА ФНРЈ ВО ЕТИОПИЈА И ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ВОИРЕДЕН И ОПОЛНОМОШЕН АМБАСАДОР НА ФНРЈ ВО ЕТИОПИЈА

I
Се отповикува
Зденко Штамбук, од должноста на воиреден пратеник и ополномошен министер на Федеративна Народна Република Југославија во Етиопија.

II
Се назначува:
Душан Кведер, досегашен помошник началник на Генералштабот на ЈНА за воиреден и ополномошен амбасадор на Федеративна Народна Република Југославија во Етиопија.

III
Државниот секретар за надворешни работи ќе го изврши овој указ.

IV
Овој указ влегува во сила веднаш.

У. бр. 15
28 мај 1955 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

ОД СЛУЖБЕНИТЕ ЛИСТОВИ НА НАРОДНИТЕ РЕПУБЛИКИ СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на Народна Република Македонија“ во бројот 15 од 18 мај 1955 година објавува: Решение за определување прв рок за доставување барања за користење средства за Републичкиот фонд за унапредување на шумарството.

СОДРЖИНА:

	Страна
264. Уредба за измени и дополненија на Уредбата за надворешнотрговското пословање — — — — —	347
265. Одлука за измена на одлуката за измените на тарифата за превозење стоки по другите на југословенските железници	363
266. Решение за постапка со опремата што стопанските организации ја увезуваат после завршените работи во странство — — —	383
267. Правилник за дозволи за работата на летачкиот персонал на цивилното воздухопловство — — — — —	383
268. Решение за југословенските стандарди за бои за обележување — — — — —	392
Исправка на одлуката за уплата на позитивните и за надоместување (регрес) на негативните разлики за некои производи —	392
Исправка на правилникот за стручната спрема на работниците на работа во угостителските претпријатија и дуќани — — — — —	392